

queri de violentia; sed per sapientiam Deipara dæmonem vicit, & eum in capite vulneravit: unde de ipsa ejus proavus in spiritu præcinebat psalmo 73. *Tu confregisti capita draconis.* In singulari pro dæmonum principe, quem *Maria* originali piaculo non infecta contrivit, & cuius caput confregit, legunt Augustinus, Cassiodorus, Hieronymus in Ecclesiasten cap. 9. Cyrillus Alex. super cap. 8. Osee, & super Sophoniam cap. 2. & alii: *Tu confregisti caput draconis magni*, ut additur in Romano Psalterio. Et apponitur etiam diabolus draco, habens capita in plurali, à Virgine illibata confusa; siquidem hujus tartareæ hydræ in Lerneis aquis ebullientis capita varia, nempe originalis piaculi, mortalitas atque venialis, omnino Deipara nostra sua innocentia & humilitate confregit, continuoque calcavit. Ecstaticus Doctor Rikelius lib. 3. de laudibus gloriose Virginis Mariae, art. 30. sic fatur: *Ideo bene convenit ei, Tu confregisti capita draconis, id est dæmonum vires absulisti, ô Magna, ô pia, ô multum amabilis ac suavis Maria.* Et S. Bruno Astensis Episcopus, ad allatum Psalmi 73. locum ita fatur: *Hic est ille magnus draco, qui in paradiſo cum muliere loquutus eam seduxit.* . . . Sed hujus magni draconis caput, per quod originale peccatum significatur, Christi morte confractum est, & ejus sanguine deletum. Magnus draco magnum habuit caput, quod magno malleo conterendum fuit.

403. Ad Iahelis facinus in malleo nos revocat Astensis Præſul, quo *Maria* in effigie & umbra tempora tartarei capitis terebravit prudentiae clavo draconis: de qua possumus usurpare illud Ruffi Festi præcantatum:

Tempora deculcat maculose prona draconis.

Et illud etiam Sedulii apud Textorem in Epithet.

Mitis in immitem Virgo est animata draconem.

Si sic atrox, sævus & immiris est draco aut coluber, quod venenum in capite colligens, illud evomens vel expirans, hominem interimit virulenter: mitis Virgo, & ei inimica femina opponatur in lucta, quæ

non in quacumque ejus corporis ferior parte, sed in tempore, & in capite, quod infestissimâ ille exornat coronâ. Draco enim, sive perfiser serpens, cristâ eminet, ait Olaus Upſalenſis lib. 21. de gent. Septentr. c. 29. *Hæc femina, noſtra Virgo, sive virga est, quæ in draconem mysticè converſa, Ægypti devoravit dracones,*

Olaus.
Draco à
natura quas
si coronatus
incedit.

ut Exodi 7. vers. 12. legitur: *Sed devoravit virga Aaron virgas eorum; nempe virga Aaron verè per miraculum in colubrum, aut draconem conversa, devoravit dracones phantasticos, vel naturales, dæmonum ministero aliunde asportatos per incantationes ad decipiendum Pharaonem.* De *Maria* enim ait Absalon Abbas Sprencriscabensis serm. 20. *Hac est virga illa Moysis, quæ dracones Ægyptiorum devoravit; quippe beata Dei Genitrix, quæ prænuntiata est à Moysè & Prophetis venenosa peccatorum perimens in Solis justitiae lumine.* Quo sensu singulari calamo de *Maria* Deipara noſter S. Bonaventura tomo 6. in Psalt. minori, quinquaq. 2. scripsit: *O verè peccatum verè Draconina!* Videſis dicta

Absalon
Abb.
Maria sp̄i-
ritualis draco
co venen-
os peccato-
rum devo-
ranti draco-
nes.

Suprā 1. p.
III. 21.

1. parte, Illustratione 1. num. 6. & 7. ill. 1. de *Maria* in ænigmate colubri figura. Non est caput nequius super caput colubri (ait Siracides Ecclesiast. cap. 25. cap. 25. vers. 22.) & non est ira super iram mulieris. Omissa litteræ expositione, mysticè prefata verba ad colubrum serpentem, sive diabolum Eyma decipientem, & ad mulierem cum ipso inimicitias habentem facile transſerunt à Paulo de Palacios, Hugone Cardinali, & aliis, quibus favere videtur Syriaca versio: *Non est caput venenosus capite serpentis, & non est inimicitia amarior eâ quæ mulieris est.* Etenim quia appositæ fuerunt inimicitia à primordio inter serpentem & mulierem, & ille nequissimum virus in suo capite theſaurizat, typicè non est inimicitia serpentis & colubro amarior eâ quæ est mulieris, utpote quæ non in quacumque corporis colubri partem iustum dirigit, sed ſolummodo caput ferire contendit, ipsumque ſemper conculcare prætentat. Ira enim mulieris bona & sanctæ, inimicitia eft cum draconem & tertareo colubro; hic enim ſemper timet vel à facie ira columba

Palacios.
Hugo
Cardinalis
Syrus.

Jerem. 25. columba, ut Jerem. 25. vers. ult. legitur: ubi emphaticè leges. *Haiona*, videlicet, illius unica, insignis, aut non ſatis celebrata columba: qualis eft Virgo noſtra Deipara, ex Philippo Abbe libro 6. in Cant. cap. 8.

de qua vide 2. p. illuſtr. 21. num. 351. Itaque quotiescumque *Maria* dæmonem figuratur interimens, per mulierum hostes ſuos in capite trucidantium personas, tanquam per vivida præsignatur ænigmata. In humanis enim si ſomnio liceat Poëtatum uti, & legitimus *Thracicam feminam* Ægyptii Magi, sive incantatoris *Orphei* caput abſcidisse, clavoque illud affixiſſe testudini, è qua fuit facta lyra à Mercurio. Vir deceptor *Orpheus*, qui musicæ prætexu perniciem populis afferebat, ex Clemente Alex. orat. exhort. ad gent. diaboli typus, per *Mariam* decapitatus promeruit, ſicut ille, in infernum detrahi, de ipſoque per *Vatem* Evangelicum declamari, juxta Chaldaicam & Syriacham Versionem Iaia 14. vers. 11. ſic: *Detratus eft ad inferos strepitus laudis musicæ tuae. Mortua eft lyra tua.* Nam etiam in figura, *Orphei* caput cum lyra ſua in Hebrum fluvium à femina projectum fertur, ut in ſua Mythologia Natalis refert libro 7. capite 14. Sifara caput affigitur terræ clavo à Iahel: & *Orphei* cranium etiam clavo testudini configitur ad ſupplicium. Sic *Maria* strepitum dæmoniacæ evincens musicæ, spiritualiter *Orphei* figurati dæmonis abſcidit victoriosa caput, quem vitium & decapitatum detrahit ad inferos, cum immunis ab originali caput contrivit tartarei muſici deceptoris. Omittimus *Chiomaram* pudicissimam feminam, quæ continentiae & caſtitatis gratia Romani ductoris abſciſſum caput, & ſublatum involvit in ſinu, & ad ſponſum ſuum pergens, caput ante pedes ejus conculandum abjecit, ex Plutarcho tomo 1. de virtutibus mulierum, ut Romani ductoris libido & avaritia poenâ capiti plecherentur, & pedum conculatione victoria feminæ pudicissimæ evulgata claruſſet. Annon etiam in Sacris dæmon multatatur in capite à feminis Deiparam adumbrantibus? De Abelica illa pru-

Daniel
Agicola.
caput Siba, qui ſeditionem móverat Maria mulier ſapiens contra David, projectit ad Joab, & civitas salvata eft. Sic *Maria* ſub perdiſbus contrivit Barabbám, id eft diabolum, qui propter ſeditionem quam móverat in calo (quod eft regnum veri David,) & homicidium quod perpetraverat, quando ſe & ſuos complices interterfecit, missus eft in carcere infernī. Luca 2. 3. &c. Joab non caput

Tradite illum ſolum, & recedemus & civitate, ut 2. Regum 20. vers. 21. re- c. 10. 2. Reg.

fertur. Sed ſapiens & prudens femina, benè callens in capite omne principium eſſe ſensus & pravae machinationis in impio, non *Sibam* hominem totum vivum aut mortuum tradere curat Joabo, ſed caput abſciſſum ſolum; quia caput hominis in ipſo non tam membrum dicitur, quām ipſe totus; ſiquidem reliqua membra capiti inſervire noſcimus, & id do- ciuit in Timao Plato apud Ficinum cap. 38. ſui compendii. Etiam mulier illa Thebita, *Maria* Deipara imago, ex Andrea Eremita codice de exiell. Virg. dum prætentat ex alta turri diaboli typum in Abimelecho contundere, non aliam corporis partem media lapidis molâ ferit, niſi capitis cerebrum, ad obtinendam victoriā, Judicum cap. 9. vers. 53. Videſis adnotata ſuprā, 2. p. illuſtr. 20. num. 337.

Thebes He-
bræ quid
Significat.
S. Antoni,
Paduan.

Plato id
Tim.

Itaia 14.
Chal. &
Syriac.

Natal.
Com.

Chiomara
femina Gal-
lograea pu-
dicissima.

Plutarch.

Thebes
Chaldaic
quid ſonet:
Schindel.

Thesbe
femina mea,
ut docet noſter S. Antoni,
Paduan.

Myſtice lib. Judicum, cap. 11. quia *Maria* ſuis meritis meruit mittere lapi- dem Christum, qui confregit cerebrum Abimelech, id eft diaboli ty-

rannidem & potestatem: qui etiam una cum Matre conculcavit diaboli caput, cuius typus, ex eodem S. Antonio ibid. fuit Abimelech rex. Hinc

Thebes, per ſamech scriptum, idem ſonat ac Terens, ſeu Premens pedibus ſuis, uti adnotat Valentinus in ra- dice 20. ex capite 6. Proverb. vers. 13. Maria enim vel à longe, & ſupra eminentem meritorum turrim reſi- dens, caput dæmonis contundens

éalcat

Iudicum
cap. 9.Episcop.
Ariquip.
Thebita
mulier Ma-
riamadum-
bravit.Guillelm.
Pepin.Hugo Car-
din.

405.

Judith
cap. 13.Sup. III. 25.
n. 392.Petr. Ant.
Spinell,

contritura prædictitur; caput verè ser-
pentis rectè intelligitur peccatum ori-
ginale: fuit enim origo & radix alio-
rum, & in unoquoque nostrum per ori-
ginale diabolus, non secus ac serpens,
Serpente
caput est
originale
peccatum.

capite immisso illabi totus per alia pec-
cata nititur. :: Ut meritò in Iudith,
qua Holophernis ferocissimi hostis caput
præcidit; & in Iabel, qua Sisara caput
clavo transfixit, eam figuratam di-

cant. Idem jam dixerat Richardus
Rich. Laur.

Laurentinus lib. 6. de laudib. B. Ma-
rie, column 391. litt. B, & D, ibi:

Ipsa contrivit caput serpentis, Gene. 3.
idest, etiam initium temptationis, signa-

ta per Iabel, qua Iudicum 4. mallo-
timoris percussit caput Sisara; & per

Iudith, qua caput Holophernis ampu-
tavit. Iudith cap. 13.

Esto quod ser-
pentis sit caput amputandum ad

triumphum; ideo est, quia ut docet
Augustinus tom. 4. lib. 1. qq. Evan-

gelicar. ex Mattheo, quæst. 8. & tom. 2.
D. August.

sup. Psalm. 57. serpens offert omnia
Serpente
natura &
proprietas

membra sua percutienti, dummodo
caput servet integrum & illæsum, in

quo vitam totam habet: at homo ubi-
cumque lethaliter percutiatur, vitam

amittit. Igitur Judith Holophernem
jacentem in lecto trucidare cupiens,

primò (uti Sisara fecerat cum Iahe-
le,) ancillæ suæ excubare præcepit

ad tentorii ostium, ut dum ipsa Iu-
ditha sola esset cum Holopherne in-

tra secreta cubilis, nullus accederet
ad præfecti militum tabernaculum,

Iudith 13. vers. 5. & sic opportunius
suum negotium perageret in custo-

dia. Itaque tempestiva adinventa oc-
satione, cùm jam madidus & disten-

tus vino Holophernes jaceret in
lecto, nimio somno sopitus, evagina-

to ejusdem ducis gladio per feminæ
facras manus, Apprehendit comam

capitis ejus, :: & percussit bis in cer-
Judith
cap. 13. vers.
9. & 10.

wicem ejus, & abscidit caput ejus, &c.
Et involvit corpus ejus truncum, &c.

Et tradidit caput Holophernis ancilla
sue, &c. Attende factum pro myste-

rio. Apprehendit Judith primò co-
marum capitum Holophernis ad firman-

dum istum, detruncandumque ducis
caput, (Persarum enim mos erat co-

marum comam alere, uti edocent Herodotus
lib. 1. Athenæus lib. 4. & alii: utinam

& Hispanino stri sic curarent de pro-
tectione & defensione patriæ, sicuti

student vel fistam, longamque nu-
trire

vulnerabit, lacerabit, conculcat, &c.

Quod totum Iuditha fecit jugulando tyrrannum, ejusque truncum corpus suis pedibus conterendum subjiciendo; etiam Maria Deipara, in illa adumbrata, perficit, pedibus suæ virginitatis & humilitatis dæmonem conculcando, ut cum Richardo & Spinello jam relinquimus comprobatum. Iuditham quasi pugione, suorum pedum calceamento quodammodo interfecisse, simulque conculcavisse Holophernem, jam vidimus suprà, pro Maria in illa figurata, 2. part. illustratione 20. num. 336.

Vide sup.
2. p. ill. 20.
num. 336.Barthol.
Eicob.

Pier. Valer.

Triumphan-
tes corpora
captivorum
pedibus con-
culcabant:
Sic Maria
victrix dia-
bolum pro-
terit.Iudith 13.
LXX.

Nigligentem ducit ad pedes vernam. Martialis.

Itaque, ut Serarius quæst. 33. sup.

Nicol. Se-

rarius.

Et evolvit corpus ejus de lecto. Et sta-

tim ferale Holophernes caput suum respersum cruento Abræ suæ tradidit

servandum, ut dupli feminæ ænigmati

Deiparae Juditha præmonstraret victoriæ. Ibidem enim vers. 11.

de Juditha legitur: Et tradidit caput

Holophernis ancilla sue, & jussit ut

mitteret illud in peram suam. Etiam

Maria ancilla est, cui Dominus figu-

ratum tradidit Holophernem, cuius

caput ipsa non modo contrivit, sed

& pro victoriæ arguento servavit.

Genes. 3. vers. 15. in Sixtianis Bibliis,

juxta LXX. legimus pro Maria

adumbrata: Ipsa servabit caput tuum,

& tortuose & infestissime serpens.

Alii ex verbo Κύριον, Xuph, transfe-

runt, observavit locum vulnus, uti

de Jahele diximus. Alii Percutier.

R.P. Mart. del Castillo, Paneg. Mar.

Albert. Pa-
tavinus.Vide sup.
2. p. ill. 19.
num. 324.

Yy

micum